

Időkapszulákat találtak Erzsébet királyné szobrában

Erzsébet királyné halála után 1898. november 6-án szoborbizottság alakult Gödöllőn, hogy önálló szobrot állítsanak a szeretett királynénak, amelyre végül is 1901 májusában került sor. 110 évvel az avatás után, 2011-ben a Norvég Alapnak köszönhetően sor került a szobor felújítására. A restaurátori munkák során a szoborban egy idő kapszulát találtak.

Az 1901-es idő kapszulában a következő pergamenre írt szöveg található:

„Az Erzsébet szobor talapzata zebegényi trachitból készült s három lépcsőfokon, nyolcz szögű formában emelkedik 3 méter magasra. A lépcső alján pompás bronz koszorú van, melyet Kapczy Vilmos hitvesének, szül. Prepeliczay Irénnek kezdeményezésére a Gödöllői nők megbízásából készített Róna József. A koszorú szalagjának ez a felírása: A gödöllői nők szívében örökké élni fog emléked.

A talapzat felső része oszlopféjszerűen van kiképezve; nyolcz oldalát kőből faragott, részben aranyozott virágfüzérekek díszítik. Felirata a következő:

Az oszlop előlapján: Erzsébet királynénk.

Az oszlop hátlapján: Közadakozásból 1901.

A szobor leleplezése nagy ünnepély keretében a folyó év május hó 19. napján fog megtörténni s kilátásba helyezte megjelenését ez alkalomra I. Ferenc József apostoli királyunk s a legmagasabb uralkodó háznak több tagja is. Az ünnepségen, melyen a budai dalárda a Ganz-gyári dalkörrel egyesülten fog közreműködni, részt vesznek: a magas kormány, a törvényhozás, Pest vármegye, Budapest székesfőváros, a szomszéd községek s Gödöllőnek minden lakója.

A szoborbizottság a leleplezés ünnepére Emlékkönyvet íratott Ripka Ferenc végrehajtó bizottsági elnökkel, melyben a kegyes és jó királyné gödöllői életét kívánta az utódoknak megörökíteni, s amelynek árusítása után befolyó összeget a bizottság, vagyonának fölöslegéhez csatolva Erzsébet királyné alapítványt fog létesíteni a gödöllői szegény sorsú iskolás gyermekek segélyezésére.

Jóleső, benső érzéssel, édes, fájó könnyel munkálkodtunk ennek az emlékműnek a megteremtésén, mert hisz egyetlen büszkéségünk, hogy emléket állíthatunk Neki, Magyarország legjobb királynéjának ezen a helyen s hogy e műben dicső emlékezetét fenn megőrizhetjük, hogy amit Ő magasztos lélekkel imádott, a nagy természetet, dicső emlékének megőrzőjévé, emléksobrának méltó keretévé avathatjuk.

Ti pedig len derék utódaink, ha ezen legnemesebb érzelmeinkkel állított emlék, melyet mi szent ereklyeként fogunk őrizni s amelynek szeretettel való gondozására titeket is kérünk, a századok súlya alatt mégis romba dőlne, állítsátok azt fel újból a magyar haza mindenkori védőangyalának, Erzsébet legjobb királynénknak emlékére s még haló porainkból is hálás köszönetünk száll érte felétek.

A magyarok Istene áldjon benneteket!

Kelt Gödöllőn, az Úrnak 1901. évi május hó 1-ső napján”

1951-ben ledöntötték a szobrot és elhurcolták. Hosszú idő múlva lakossági bejelentés alapján fogták el a tetteseket. A szobor rossz állapotban került elő, a feje le volt törve, a melle behorpadva. Lakossági nyomásra a községi tanács úgy döntött, hogy engedélyezi a szobor újbóli felállítását, de a legnagyobb csendben, minden átadási ünnepség nélkül. Gesztesi József lakatos „hozta rendbe” a szobrot, amit 1964. július 13-án állítottak vissza a helyére.

Az 1964-es visszaállítás alkalmával is elhelyeztek egy idő kapszulát a szobor alatt a következő szöveggel:

„Emlékirat. E szobrot barbár kezek 1951-ben egyéni haszonlesésből ledöntötték. A tettesek ellen bűnvádi eljárás indult és megbűnhődtek bűneikért. A Községi Tanács VB-je 1964 májusában megbízta Csiba József VB-tagot a visszaállítással. Hosszú huzavona után 1964 júliusában e megbízatásnak a nevezett eleget tett.

Ekkor hazánkban a szocialista társadalmi rend felépítése volt a cél. Gödöllőn nagyarányú építkezések folytak és az Agrártudományi Egyetem, valamint a Humán Oltóanyag Gyár építése volt folyamatban. A vezető párt a Magyar Szocialista Párt volt, melynek élén Kádár János állott, aki az 1956. évi ellenforradalom után mint a vezető került az ország élére.

A Községi Tanácsot Tury Nagy Sándor VB-elnök irányította. Titkára: Berze Á. János, elnökhelyettes Nádaski Sebő volt. A Járási Tanácsot dr. Gyetvai József, a járási párt VB-t Nemes István vezette. Országgyűlési képviselőnk volt: dr. Baskai Tóth Bertalan és Szabó Gusztáv.

A ledöntött szobor restaurálását Gesztesi József lakatos kisiparos és Stogl Béla szobrász végezte társadalmi munkában.

A lakosság körében a 13 év alatt többször felvetődött a gondolat a szobor visszaállítása érdekében. Számptalan tanácsulésen hangzott el a kívánság és tették szóvá a szobor visszaállításának fontosságát.

Kelt Gödöllőn, 1964. július 13-án.”

Erzsébet királyné szobrának és ezzel együtt a felújított Erzsébet-park átadására az eredeti avató ünnepség után pontosan 110 évvel, 2011. május 19-én kerül sor. A szoborba a két idő kapszula mellé egy harmadik idő kapszulát is elhelyeznek - az újraavatás tiszteletére.

G. Merva Mária Gödöllői Városi Múzeum igazgatója

